

Nr 244.

Av herr **Bolander**, om ändring i 11 kap. 38 § rättegångsbalken.

I fråga om delgivning av stämningar, domstolars beslut och andra handlingar stadgas i 11 kap. 38 § rättegångsbalken, att intyg av två stämningmän, emot vilka ej förekommer jäv, som om vittnen är stadgat, skall gälla såsom fullt bevis att delgivning blivit så verkställd som intyget innehåller. Vidare finnes i samma paragraf följande bestämmelse: »Skriftligt erkännande om delgivning vare ock, där det är genom intyg av en ojävig stämningssman bestyrkt, ansett såsom fullt bevis om delgivningen.»

Härav följer således, att intyg, som meddelats av endast en ojävig stämningssman, icke gäller såsom fullt bevis att delgivningen blivit behörigen verkställd.

Emellertid torde det vara uppenbart, att ifrågavarande bestämmelse medför rätt avsevärda olägenheter, synnerligast på landsbygden, där avståndet mången gång kan vara mycket stort emellan stämningssmannens bostad och den plats, där svaranden är bosatt. Inom åtskilliga kommuner finnes endast en stämningssman. Men även i sådana kommuner, där flera stämningssmän finnas, äro dessa rätt ofta bosatta på vitt skilda platser. Då en stämningssman får i uppdrag att delgiva en stämning eller annan handling, måste han först överväga, huruvida anledning förefinnes antaga, att den, som skall delgivas handlingen, är villig att underskriva ett skriftligt erkännande om delgivningen. Därest detta icke kan antagas, måste stämningssmannen antingen skicka bud eller ock själv begiva sig till en annan stämningssman, varefter dessa båda hava att samtidigt infinna sig å den plats, där delgivningen skall äga rum.

På landsbygden går det nog merendels så till, att stämningssman, som erhåller ett delgivningsuppdrag, ensam företager resan i förhoppning om att svaranden undertecknar ett skriftligt erkännande. Därvidlag föreligger dock alltid den risken, att dylikt erkännande vägras, i vilken hän-

delse stämningsman antingen får fara hem med oförrättat ärende eller ock på större eller mindre avstånd från delgivningsorten hämta en annan stämningsman. Om stämningssmannen till följd av uteblivet erkännande måste återvända hem och därefter i sällskap med en annan stämningssman företaga en ny resa för att behörigen kunna fullgöra ett delgivningsuppdrag, torde han icke vara berättigad till ersättning för mer än en resa. Särskilt i de fall, då delgivningen måste vara verkställd inom viss kort tid, är det således nödvändigt att härför anlita två stämningssmän. Detta kommer naturligtvis att medföra ökade utgifter för den, som i sista hand måste betala de med delgivningen förenade kostnaderna.

Då man kan vara tämligen övertygad om, att underrätterna till stämningssmän förordna endast trovärdiga personer, och då dessa inför rätten måste avlägga särskild ed, torde det näppeligen innebära någon fara eller olägenhet, i fall intyg av endast *en* stämningssman finge gälla såsom fullt bevis, att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller. Man har nämligen ingen anledning tro, att de av domstolarna förordnade stämningssmännen skulle fullgöra sina uppdrag mindre samvetsgrant än de ämbets- och tjänstemän, som finnas uppräknade i den här ovan omnämnda lagparagrafen.

Skulle det emellertid icke befinnas lämpligt att ordna saken så, att intyg av en stämningssman betraktades som fullt bevis i här omnämnda avseende, kunde ju de av mig här antydda olägenheterna till största delen undanröjas på det sätt, att intyg, som meddelats av en ojävig stämningssman och en annan ojävig person, tillerkändes samma vitsord, som enligt nu gällande bestämmelser tillkommer intyg av två stämningssmän.

Rörande delgivning av stämning fanns i 11 kap. rättegångsbalken, innan detta kapitel fick sin nuvarande lydelse, följande bestämmelse: »Skriftlig stämning bör svaranden i händer ställas av två trovärdiga män, eller av en, där han svarandens skriftliga bevis därå få kan.» Det torde vara klart, att detta stadgande tarvade en förändring, men å andra sidan, måste det anses olämpligt att så skärpa fordringarna, att för delgivning i vissa fall ovillkorligen måste anlitas *två* stämningssmän.

Med åberopande av vad här ovan anförts, får jag hemställa,

att riksdagen för sin del måtte besluta att 38 § i 11 kap. rättegångsbalken gives följande förändrade lydelse: Intyg av stämningssman, emot vilken ej förekommer jäv, som om vittnen är stadgat, gälle såsom fullt bevis att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller. Enahanda vitsord tillkomme intyg,

som meddelats av kronofogde, stadsfogde, länsman eller notarius publicus eller av svensk konsul eller vid svenskt konsulat anställd tjänsteman.

Intyg, att delgivning å utrikes ort skett, skall ock, där intygsgivarens behörighet styrkes av svensk eller här i riket anställd diplomatisk eller konsular tjänsteman, gälla såsom fullt bevis att delgivning verkställts så, som intyget innehåller.

Därest denna min framställning ej kan av riksdagen bifallas, hemställer jag alternativt,

att riksdagen måtte besluta, att ifrågavarande lagrum får följande förändrade lydelse:

Intyg, som meddelats av en stämmingsman och en annan person, emot vilka ej förekommer jäv, som om vittnen är stadgat, gälla såsom fullt bevis att delgivning blivit så verkställd, som intyget innehåller. Enahanda vitsord _____

_____ efter förmans uppdrag. Skriftligt erkännande _____

fullt bevis om delgivningen.

Intyg, att delgivning å utrikes ort _____

_____ intyget innehåller.

Jag hemställer, att denna motion remitteras till lagutskottet.

Sala den 26 januari 1917.

Alfred Bolander.